

‘Egunkaria’, victòria moral i judicial

La setmana passada, l’Audiència Nacional espanyola va absoldre els directius d’‘Egunkaria’, set anys després del tancament d’aquell diari basc.

D'esquerra a dreta, els cinc directius del diari *Egunkaria*: Martxelo Otamendi, Iñaki Uria, Juanma Torrealdai, Xabier Oleaga i Txema Auzmendi.

Serà el dia 25 d'abril, diumenge, a Bilbao. Més concretament, a les 11.30 hores al palau Eskalduna. Hi ha convocats els milers de persones que des del 2001, quan es van obrir les primeres diligències, han donat suport a una publicació que –com s'ha demostrat ara– va ser injustament clausurada i demonitzada. Allí, a la vora de la riera, els directius d'*Egunkaria* han organitzat un "enorme acte d'agraïment" per a totes aquestes persones anònimes, ara que l'Audiència Nacional espanyola ha sentenciat que el jutge Juan del Olmo mai no havia d'haver tancat aquesta publicació, l'única que en aquell moment es feia íntegrament en èuscar.

La sentència es va fer pública el dilluns 12 d'abril i posa en evidència l'actuació prèvia de Del Olmo, el jutge que el 20 de febrer de l'any 2003 va ordenar

el tancament del diari, va detenir-ne tots els directius, va decidir d'incomunicar-los, va clausurar la societat editora i va liquidar-ne els béns. El jutge de l'audiència ho determinà d'aquesta manera perquè, segons ell, i basant-se en les informacions de la guàrdia civil, *Egunkaria* fou "creada, finançada i dirigida per ETA, i tenia un lloc en les estructures de la banda i uns enllaços determinats per rebre'n les directrius i poder remetre-hi informació".

La resolució dictada la setmana passada per Javier Gómez Bermúdez desmunta un per un tots els arguments que van portar ara fa set anys a l'anihilació legal de la publicació, alhora que és una crida a favor de salvaguardar la llibertat de premsa. "Inconsistent", "errònia", "estreta", "incomprensible"... són alguns dels qualificatius amb què el magistrat titlla l'actuació

de Del Olmo, que, segons la sentència, va actuar mogut per prejudicis, de manera que es va decidir primer el sentit de l'acusació i després es van sobrevalorar els senyals que coincidien amb la posició predeterminada. "Les acusacions no han provat que els processats tinguin la més mínima relació amb ETA, la qual cosa, per si, determina l'absolució amb tots els pronunciaments favorables", apunta la sentència. I va més enllà: explicita que "tampoc no s'ha acreditat ni directament ni indirectament que el diari *Egunkaria* defensara els postulats de la banda terrorista, publicara un sol article a favor del terrorisme o dels terroristes ni que la seua línia editorial tinguera un biaix polític determinat: açò últim, a més, no seria delictiu". Els magistrats són encara més taxatius a l'hora de determinar que "l'estreta i errònia visió segons la qual tot allò que tinga a veure amb l'èuscar i la cultura en aquella llengua haja de ser fomentat i controlat per ETA condueix, en un procés penal, a una errònia valoració de dades i fets i a la inconsistència de la imputació".

La sentència d'exculpació fou rebuda amb una barreja d'alegria i cautela per part dels cinc directius d'*Egunkaria*: alegria perquè deixen de tenir "una càrrega pesant sobre les espatlles"; cautela perquè a més del previsible recurs que hi interposaran les entitats demandants –Dignidad y Justicia i l'Associació de Víctimes del Terrorisme–, encara hi ha pendent de resolució una part del cas, la referida a la qüestió econòmica. En un comunicat públic, els directius es van felicitar per la "garrotada" que la sentència significa per a la guàrdia civil i els qui "el 2003 eren al poder". "Durant set anys ens han mantingut penjats en una obscura incertesa, sota l'amenaça d'un futur més obscur –es van queixar–. Ens van detenir, incomunicar, torturar, empresonar a alguns de nosaltres; ens deixaren eixir al carrer però sota condicions, obligats (nosaltres i les nostres famílies) a un estat de vida limitat que ens ha condemnat a set llargs anys de pena de banqueta." La sentència és un rescabament moral i judicial, però no implica indemnitzacions econòmiques.

Violeta Tena